

Scharffenberg taler atter ut: *Krigenbladet*
31/1.48

I en ny krig må vi underordne oss Sverige.

Atter et høyaktuelt foredrag i Konservative Studenters Forening.

En stigning som den, Konservative Studenters Forening hittil har hatt i vårsemestret... kan den fortsette? En fredag må der vel komme et alminnelig foredrag. Hvorledes vil så det virke etter to møters ubarmhjertig vekking opp av dagdrøm? Schiøtz Scharffenberg. I går aftes overlæge Scharffenberg. Nå. Det får bli styrets sak. Der er ikke grunn til å tro, at det skal bli mindre spillevende i februar enn i januar.

Scharffenberg sa ikke annet enn viktige ting. Men det må tilgis at følgende blir revet ut av sin sammenheng, for det vil gi gjenlyd over det ganske Norden:

Norges politikk under en tredje verdenskrig må ikke alene koordineres med Sveriges, men underordnes Sverige.

Overlægen begynte sitt foredrag med

å si, at han ikke ville gå inn på noen kritikk av regjeringen Nygaardsvold og den norske utenrikspolitikk før krigen. Derimot belyste han den politikk som ble ført vis å vis Norge før krigen, og han var ikke i tvil om at det ville ha vært best for Tyskland, om Norge hadde forblitt nøytralt, noe Hitler egentlig også helst hadde sett. Det var ikke for Norges skyld vestmaktene drøftet baser i Norge, hvor her var en overtro på den britiske marines størrelse og styrke. Selv behovet vi ikke å gjøre så mye, takket være den samme marine! *Det er blitt sagt under eds ansvar at*

Overlæge Scharffenberg.

admiral Diesen har uttalt, at når der ikke ble lagt ut miner i Oslofjorden var det av hensyn til innseilende britiske krigsfartøyer. Churchill framholdt i Underhuset etter krigsutbruddet, at det var en dumhet av Hitler å besette Norge og han tilføyet: «Dette angrep har vi provosert fram». Bestemmelsen om å trekke de allierte styrker ut av Nord-Norge ble meddelt den norske overkommando den 24. mai, før den siste offensiv mot Narvik, som vi trodde var blodig alvor, men i virkeligheten bare ble gjennomført for å dekke over de virkelige hensikter.

Men hensyn til Norges stilling under en ny krig, en tredje verdenskrig, har det sin betydning å minne om, at det i 1945 ble uttalt at nøytralitetspolitikens tid var forbi for Norge. Men dette må vi få vite mer om, regjeringen må si, om vi skal være nøytrale eller om vi i et kommende oppgjør skal ta parti og da på hvilken side, øst eller vest. Foredragsholderen minnet om, at han hadde vært skeptisk overfor F.N., en skeptisisme som var blitt tatt ham ilde opp, men nå hadde han visst fått atskillige meningsfeller. Men vi kan ikke selv alene avgjøre, om vi skal holde oss nøytrale eller ikke, vi må avgjøre det sammen med de øvrige skandinaviske land, hvorav Sverige er det eneste som og det med uhyre omkostninger, har holdt sitt forsvar i orden. Hauge sa i 46, at det norske forsvar lå med brukken rygg. Det har så visst ikke siden fått noe jernkorsett. Den beste formasjon vi har er Tysklandsbrigaden, det er noe av et overgrep fra Englands side at det har fått Norge til å sende den til Tyskland.

Avtalen av 45 med Russland om felles forsvar av Svalbard tyder på, at vi skal være med der. Foredragsholderen uttalte sin glede over, at det i sin tid ikke ble noe av Øst-Grønlands-affæren. Var den kommet til realitet, ville vi da i dag ha hatt den situasjon, at vi sammen med USA skulle ha forsvart Grønland mot Sovjet-Unionen og Svalbard sammen med Sovjet mot USA.

Etter denne velplaserende malice, som utløste en bølge av en like så maliciøs latter, var det overlægen kom inn på de oppsiktsvekkende ord om vårt forhold til Sverige under en

kommende stormaktskrig, de som er gjengitt i begynnelsen av denne omtale. Det vil, fortsatte han, vekke forargelse, at det blir sagt, at vi må underordne oss Sverige, men det er av de ting, som må sies. Sikkert vil Sverige gjøre alt for å holde seg nøytralt, hermed er FN sprenget, og Norge må øyeblikkelig under en krig mellom Ø og V tre ut av det.

Foredragsholderen trodde ikke ubetinget på Nord-Skandinavia og polar-kalotten som overflyvningsområdet. Det var like berettiget å spørre, om det ikke ville være en fordel for både Ø og V å ha et nøytralt område. Et annet alternativ er at Norge kan bli trukket med, mens Sverige blir liggende som en øy omgitt av Ø, dersom Norges besettelse kommer fra Ø, og det er vel det sannsynligste. Sverige vil til det ytterste holde på sin nøytralitet fordi det av hensyn til finnlandssvenskene ikke vil komme i kamp østover, det ville være motbydelig for Sverige å skulle gå til angrep på fin sk område. Men én ting er det som aldri må skje: *Norge og Sverige må ikke trekkes hver sin vei.* Og her må det i norsk utenrikspolitikk trekkes opp en linje.

Hr. Scharffenberg gjennomgikk U. S., Englands og Frankrikes mulige planer, så vidt man kan skimte dem, Bevin regnet i et hvert fall ikke i sin tale den 22. januar ikke med de nordiske land som medlemmer av en vestblokk. Han gjennomgikk Tysklands stilling. Like sikkert som Atlanterhavsmaktene har måttet slå av på kravet om avindustrialisering vil de måtte slå av på kravet om avrustning.

Han oppsummerte til syvende og sist problemet slik: *Skal Norge være nøytralt eller ikke nøytralt? Hvis ikke: Øst eller Vest?* I slutten av diskusjonen utvidet overlægen sin konklusjon: *At de tre nordiske land skulle gå sammen i en enhet.*

Der var et overveldende bifall etter overlægens foredrag og likeledes ved avbrytelser ved enkelte poenger. Og ved siden av foredragets realiteter var det øyensynlig at forsamlingen, som var sammensatt av mange aldersklasser, også nøt det som den høye åndsprestasjon det var. Formannen, stud. med Chr. Borchgrevink holdt en takketale i traff.

Rtc.